Al-Islam.org
Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project
Published on *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org)

Aya 13 – 16

Maana

Hakika wale waliosema: Mola wetu ni Mwenyezi Mungu; kisha wakawa na msimamo, hawatakuwa na hofu, wala hawatahuzunika.

Katika Juz. 17 (21:103) Mwenyezi Mungu amesema: "Hiyo fazaa kubwa haitawahuzunisha. Na Malaika watawapokea: Hii ndiyo siku yenu mliyokuwa mkiahidiwa."

Na katika Aya hii tuliyo nayo, anasema Mwenyezi Mungu (s.w.t.) kuwa hao ni wale walioshikamana na dini ya Mwenyezi Mungu kiitikadi, kikauli na kivitendo katika maisha ya duniani. Jumla hii imetajwa hivi ilivyo na tumeifafanua zaidi katika Juz. 21 (41:30).

Hao ndio watu wa Peponi, watadumu humo, ni malipo kwa waliyokuwa wakiyatenda.

Hao ni wale walioamini na wakawa na msimamo. Kauli yake Mwenyezi Mungu Mtukufu: 'Kwa waliyokuwa wakiyatenda,' ni msisitizo wa kuwa hakuna imani wala msimamo bila ya matendo.

Na tumemuusia mtu awafanyie wema wazazi wake wawili. Mama yake amebeba mimba yake kwa taabu, na akamzaa kwa taabu.

Yaani amepata matatizo mengi alipokuwa na mimba, wakati wa kumzaa na hata kwenye malezi pia. Kuna riwaya inayosema kuwa haki ya mama ni zaidi ya haki ya baba, kwa sababu alimbeba wakati ambapo hakuna yoyote wa kumbeba, akamkinga kwa masikio na macho na viungo vyote, akiwa na furaha. Akakubali awe na njaa, lakini mwanawe ashibe, awe na kiu lakini anywe, awe uchi lakini avae. Basi shukrani na wema ziwe kwa kiasi hicho.

Mwanzoni mtoto alikuwa akiona kuwa ni wajibu wake kuwasikiliza na kuwatii, wazazi wake, lakini sasa mtoto anaona kuwa ni lazima wazazi wake wamtii na kumnyenyekea mtoto na kusikiliza amri zake. Yametangulia maelezo ya kuwafanyia wema wazazi wawili katika Juz. 1(2:83), Juz. 5 (4:36), Juz. 8 (6:151) na Juz. 15 (17:23).

Na kubeba mimba kwake na kumwachisha ziwa ni miezi thalathini.

Tukiunganisha Aya hii na ile isemayo:

{وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ} 14

"Na kumwachisha ziwa miaka miwili." Juz. 21 (31:14),

Inatubainikia kuwa uchache wa muda wa mimba ni miezi sita. Kwa sababu tukiondoa miaka miwili ya kunyonyesha inabakia miezi sita kwa uchache. Elimu ya utabibu ya kisasa imethibitisha nadharia hii.

Sheikh Al-Maraghi Almasri katika tafsiri yake anasema: "Wa kwanza kuvumbua hukumu hii ni Ali (K.W.)."

Na amepokea Muhammad bin Is-haq, mwenye kitabu cha As-Sira, kwamba mtu mmoja alimuoa mwanamke akamzalia mtoto wa mimba ya miezi sita kamili. Akamshitakia Uthman. Alipoletewa, akaamuru arujumiwe (apigwe kwa mawe).

Ali alipopata habari alimjia akamwambia: "Kwani husomi Qur'an? " Uthman akasema, kwa nini nasoma. Akamwambia: "Hukusikia kauli yake Mwenyezi Mungu Mtukufu: "Na kubeba mimba kwake na kumwachisha ziwa ni miezi thalathini." Na ile isemayo "Na kumwachisha ziwa miaka miwili."

Kwa hiyo baada ya miaka miwili, hakuna kinachobaki ila miezi sita?" Uthman akasema: Wallah! Sikujua hivyo.
Hebu nileteeni huyo mwanamke. Basi wakamkuta amezaa. Akasema Muammar bin Abdallah: "Wallah! Hakuna kunguru kwa kunguru wala yai kwa yai lilifonana kuliko mtoto huyu alivyofanana na baba yake. " Baba yake alipomuona, akasema: "Huyu ni mwanangu, wallah, sina shaka"

Hata anapofika kukomaa kwake na akafikilia miaka arubaini,

Anapofikia baleghe mtu kwa kutoa manii au kwa miaka[1]**,** na akawa ni mwenye akili, katika matumizi yake, basi anakuwa na yale waliyo nayo watu wazima na ni juu yake kutekeleza taklifa zote za sharia.

Hata hivyo wafasiri wamesema kuwa Aya hii inaashiria maudhui mengine ambayo ni kukomaa mtu akili na mwili, kwa dalili ya kuli yake Mwenyezi Mungu: 'Na akafikia miaka arubaini,' ambapo anafikia ukomo wa nguvu zake.

Vyovyote iwavyo miaka haitoshi kumfanya mtu kuwa na ukomavu wa akili ikiwa hakupitia uzoefu mwingi.

Sio mbali kuwa kutajwa miaka arubaini katika Aya ni kuashiria kuwa, aghalabu, mtu katika miaka hii anapitia majaribio yenye manufaa. Wafasiri na wanahistoria wanasema kuwa Mwenyezi Mungu hakumtuma Mtume ila baada ya kufikisha miaka arubaini, isipokuwa Isa na Yahya.

Husema: Mola wangu! Nizindue nishukuru neema yako uliyonineemesha na wazazi wangu, na nipate kutenda mema unayoyaridhia.

Mwenye akili hutaka tawfiki na msaada kutoka kwa Mwenyezi Mungu, kuweza kutekeleza shukrani kwake kwa kumtii na kumnyenyekea.

Neema kubwa zaidi ni kuongozwa kwenye haki na kuitumia inavyotakikana. Ama kule kuweko mtu sio neema kwake wala kwa mwingine akiwa si nyenzo ya kufanya matendo mema.

Imetangulia Aya hii kwa herufi zake katika Juz. 19 (27:19).

Na unitengenezee dhuriya zangu.

Watoto ni mzigo mkubwa kwa wazazi, bali malezi yao na matakwa yao ni janga hasa. Lakini, maskini, baba anasahau taabu zote hizi ikiwa Mwenyezi Mungu atamneemesha kizazi chema, vinginevyo itakuwa ni majanga na masibu makubwa.

Hakika mimi nimetubu kwako, na hakika mimi ni miongoni mwa Waislamu.

Hapa kuna ishara kuwa Mwenyezi Mungu hakubali toba ya mwenye dhambi wala haitikii dua yake ila akitubia dhambi zake na akawa na msimamo katika vitendo vyake na kauli yake.

Hao ndio tunaowatakabalia bora ya vitendo walivyovitenda.

Makusudio ya bora ya vitendo ni visivyokuwa vitendoviovu. Kwa vile vitendo viovu anavisamehe; kama alivyovyosema: **Na tunayasamehe mabaya yao,** kwa sababu wametubia na kufanya ikhlasi. **Watakuwa miongoni mwa watu wa Peponi;** yaani watakuwa pamoja nao.

Miadi ya kweli hiyo waliyoahidiwa, kuwa matendo yao yatakubaliwa, kusamehewa makosa yao na kuingia Peponi. Ahadi ya Mwenyezi Mungu Mtukufu ni kweli na kauli yake ni haki.

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ {17}

Na ambaye amewaambia, wazazi wake Ah! Nanyi! Je, mnanitisha kuwa nitafufuliwa, na hali vizazi vingi vimekwishapita kabla yangu! Na hao humwomba msaada Mwenyezi Mungu: Ole wako! Amini! Hakika miadi ya Mwenyezi Mungu ni kweli. Na yeye husema: Hayakuwa haya ila ni ngano za watu wa kale.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ {18}

Hao ndio ambao imehakikishwa kauli juu yao; kama mataifa yaliyokwishapita kabla yao miongoni mwa majini na watu. Hakika hao wamekuwa wenye kuhasirika.

{وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا ۚ وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ {19

Na wote watakuwa na daraja zao mbali mbali kwa waliyoyatenda, na ili awalipe kwa vitendo vyao, na hawatadhulumiwa.

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا
{كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ {20

Na siku wale waliokufuru watakapoonyeshwa Moto: Nyinyi mlitwaa vitu vyenu vizuri katika maisha yenu ya dunia, na mkastarehe navyo. Basi leo mnalipwa adhabu ya fedheha kwa mlivyokuwa mkitakabari katika ardhi bila ya haki, na kwa mlivyokuwa mkifanya ufuska.

1. Shafi na Hambali wanasema kuwa baleghe inathibiti kwa kufikisha miaka 15 kwa mvulana na msichana. Malik wanasema ni miaka17 kwa mvulana na msichana. Hanafi wakasema 18 kwa mvulana na 17 kwa msichana na Imamiya wakasema 15 kwa mvulana na 9 kwa msichana.

Source URL:
https://www.al-islam.org/ar/al-kashif-juzuu-ya-ishirini-na-sita-sheikh-muhammad-jawad-mughniyya/aya-13-16#comment-0